

Att förändra undervisning Vem och vad ska förändras?

SBS februari 2021

Helena Grundén, hgn@du.se

Dagens pass

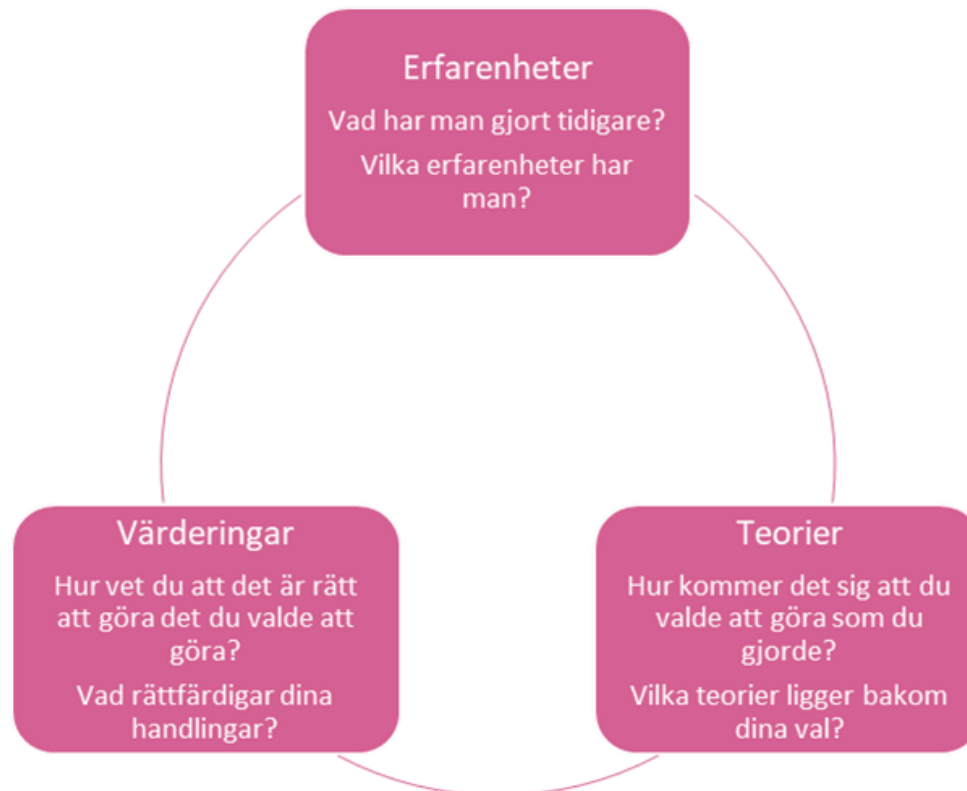
- Tillbakablick på föreläsningen från december
 - Presentation av forskningsprojekt om planering
 - Teoretiska begrepp
 - Diskussioner
-

Kollegialt och kollektivt lärande

		Process	
		Individuellt	Gemensamt
Resultat	Individuellt	Individ gör egna erfarenheter Bearbetar själv Förändrar egen förståelse/kunskap	Individens utvecklar kompetens genom samarbete/samverkan <i>Kollegialt lärande</i>
	Gemensamt	Föreläsningar/kunskap som delas av många (t.ex redogöra för skolans värdegrund eller läroplan)	Medarbetare lär av varandra och skapar gemensamma föreläsningar/handlingsalternativ <i>Kollektivt lärande</i>

Fritt efter Simon och Ruijters på Skolverkets hemsida

Varför gör vi som vi gör?

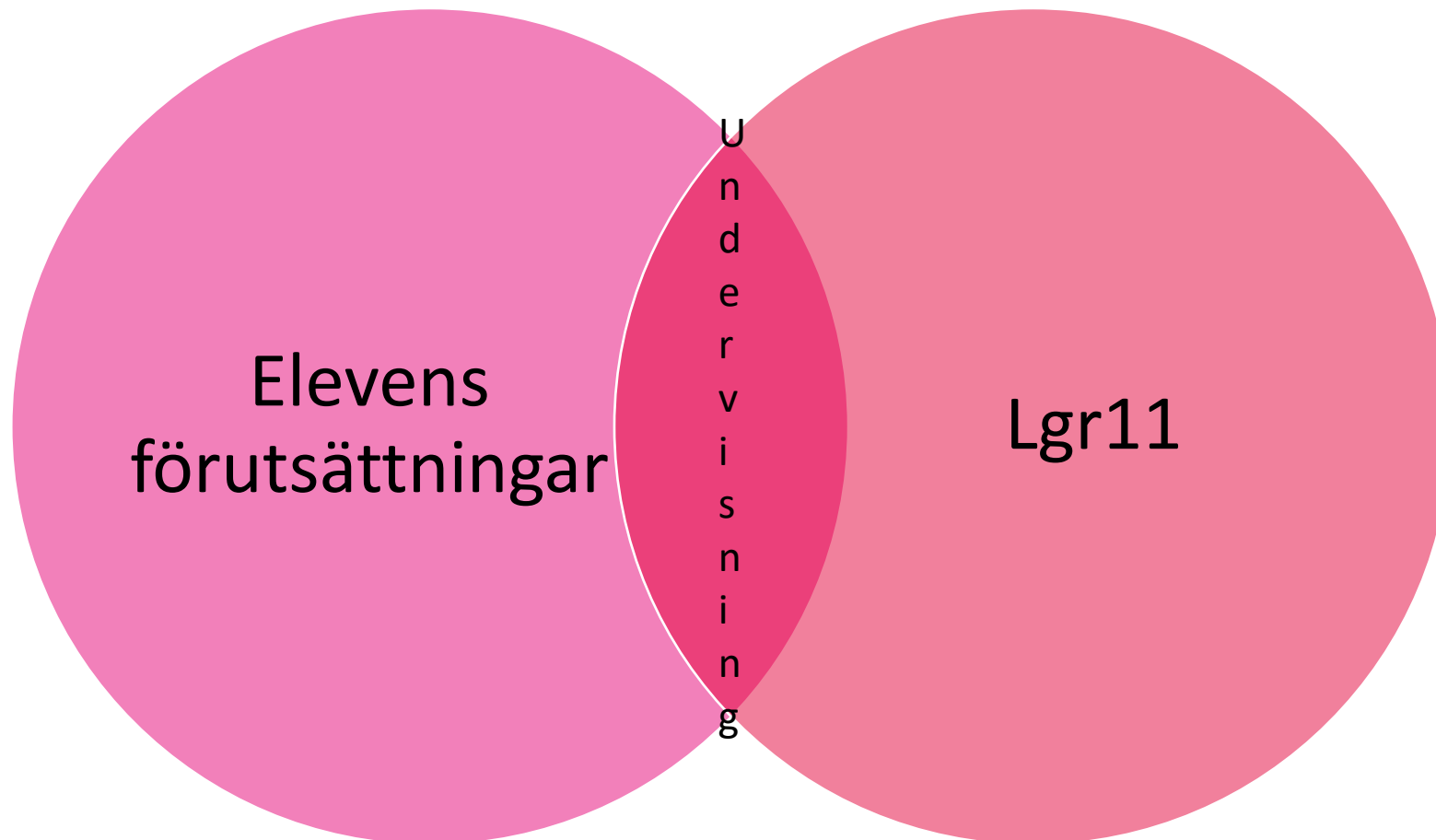
Undervisningsnära insatser

Förväntad effekt av insatsen:

- All undervisning planeras utifrån elevernas förutsättningar
- All undervisning planeras utifrån centrala innehållet i ämnet

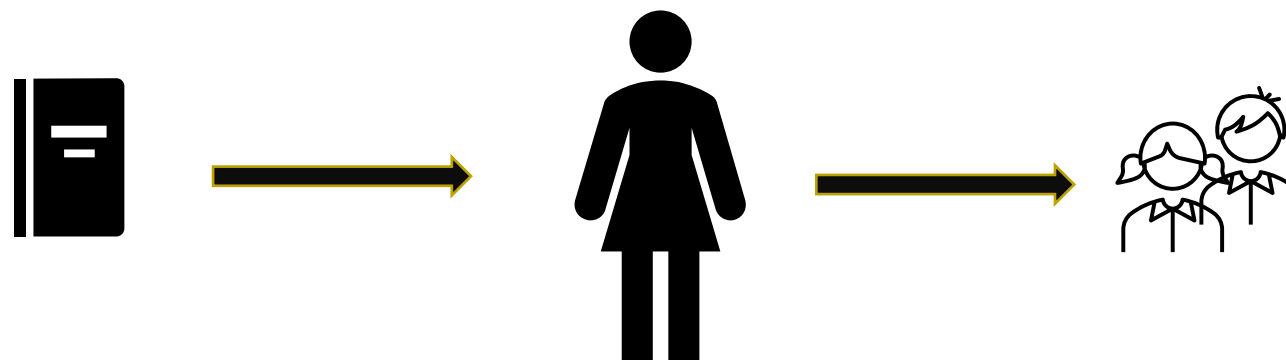
HÖGSKOLAN
DALARNA

Elevens
förutsättningar

U
n
d
e
r
v
i
s
n
i
n
g

Lgr11

Bakgrund

Men Helena, måste dom förstå så mycket?

Kan du inte bara lära dom hur dom ska göra?

Planering

I forskning:

- Mallar
- Modeller
- Val av aktiviteter
- Mångfald
- Lärares kunskaper
- Learning/Lesson study

Ingen gemensam syn på vad planering är

Studie 1

Frågor:

- Vilken mening har begreppet planering för lärare?
- Vad fokuserar lärare i reflektioner och samtal om planering?

Exempel:

- Arbeta innan eller efter?
 - Matematikbok
 - Nationella prov
 - Vågar jag? Orkar jag?
-

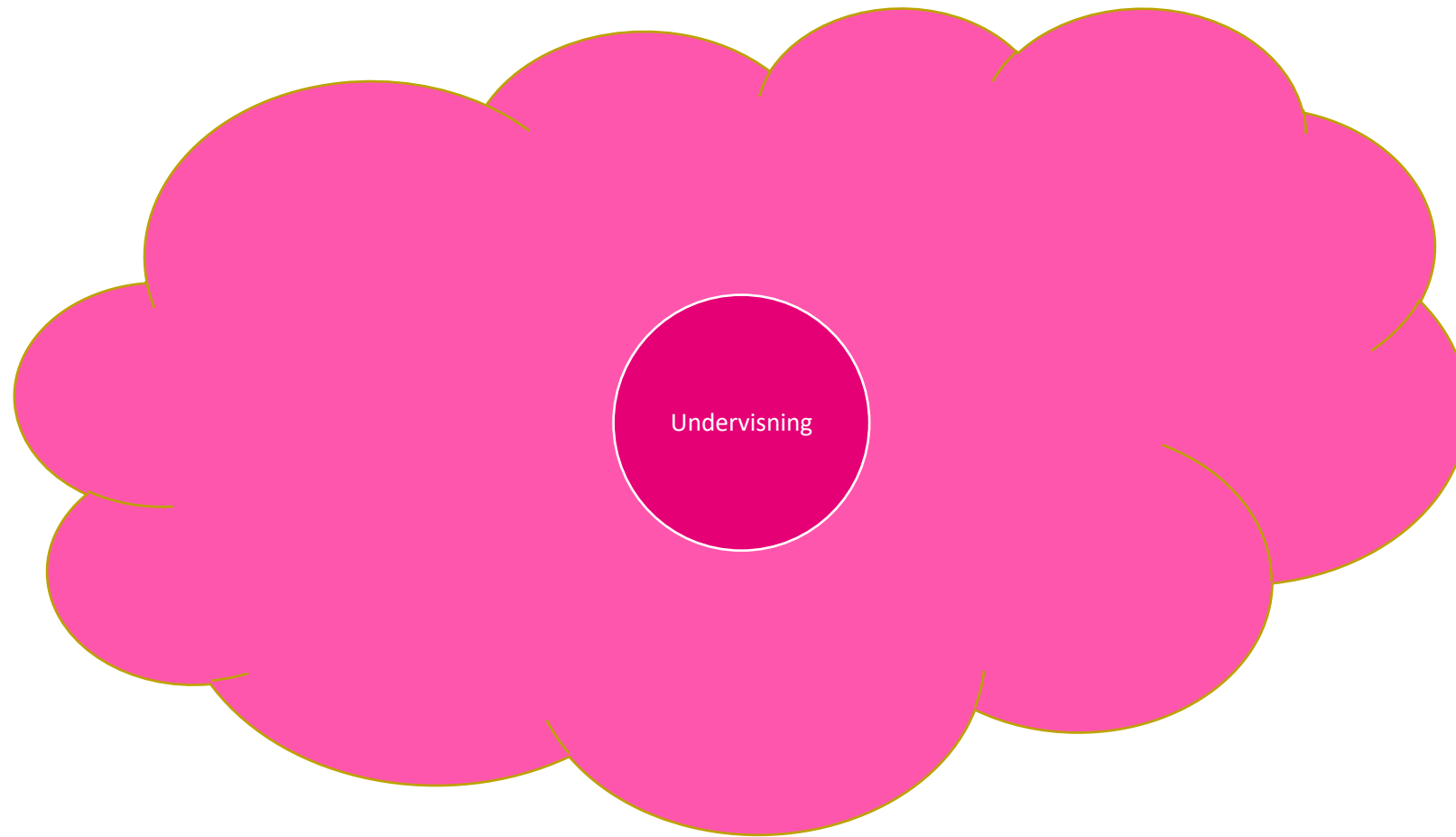
Studie 1

- Övervägandet och beslut på många nivåer
- Känslor finns med som en del av processen
- Planering sker inte i ett vakuum

HÖGSKOLAN
DALARNA

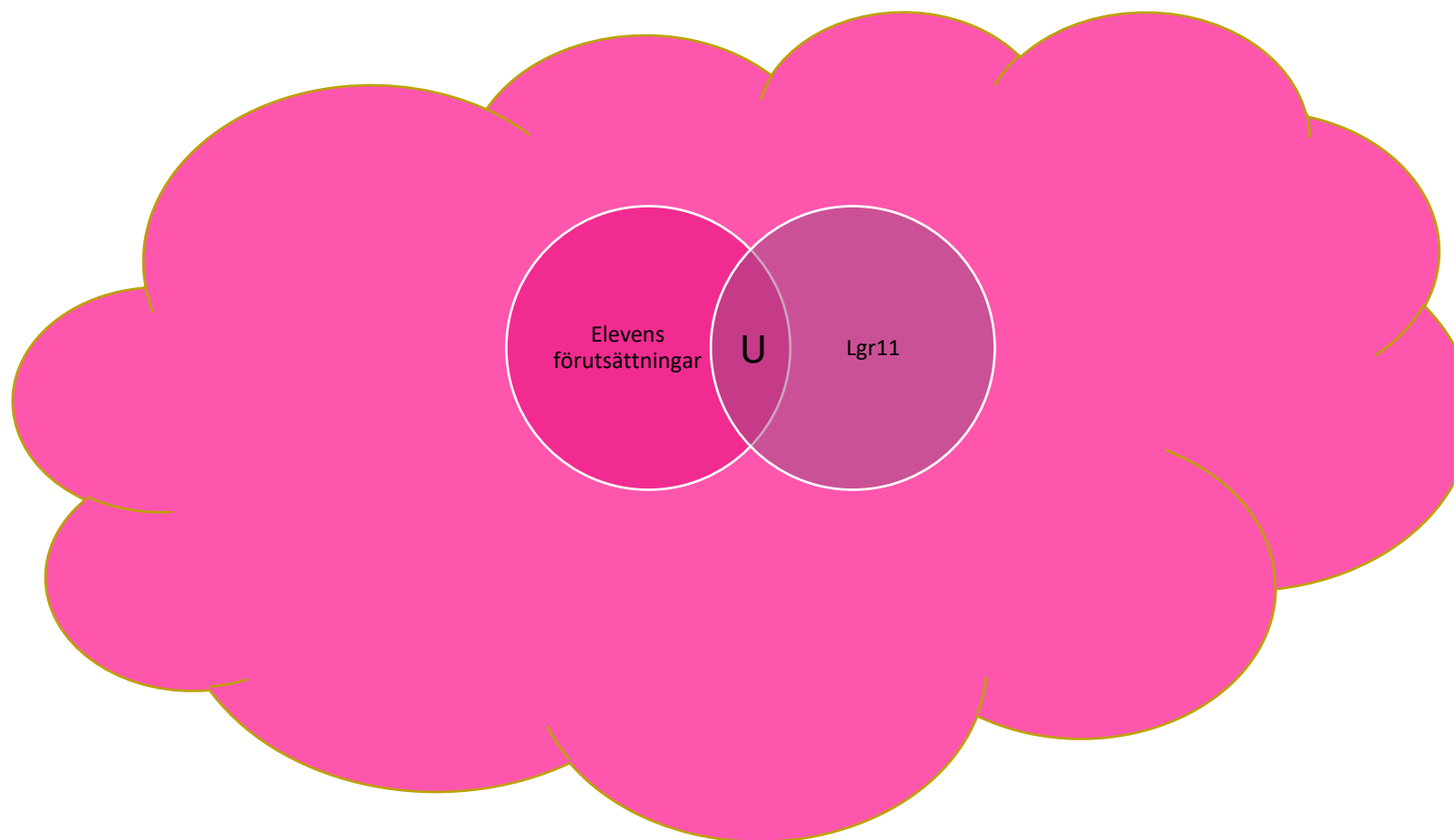
Undervisning som en social praktik

SBS Tallbackaskolan som en social praktik?

HÖGSKOLAN
DALARNA

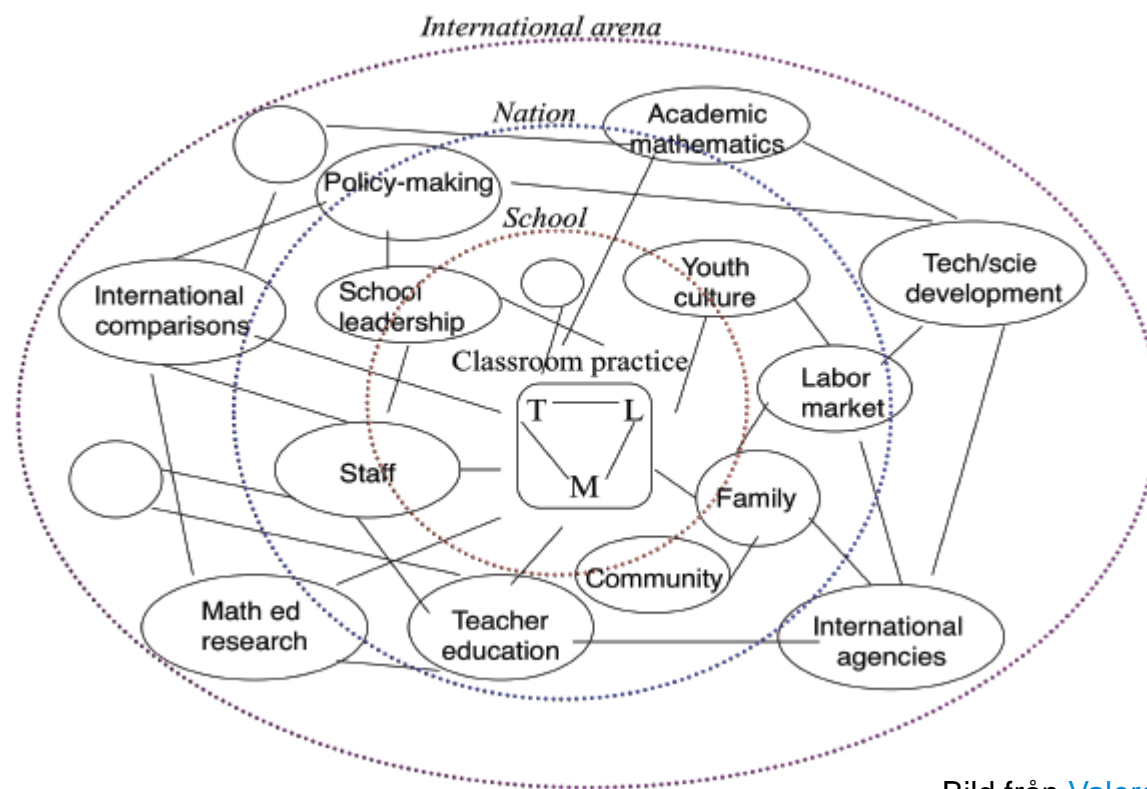

Bild från [Valero](#), 2010

Praktik(er)

- Individens sätt att handla vid en viss tid på en viss plats
 - Beständiga handlingsmönster (hur man brukar göra)

 - Varje praktik finns i ett nätverk av praktiker

 - Inom varje praktik finns makt
 - Makten inom en praktik påverkas av förhållandet till andra praktiker
-

Makt

Vad tänker du om begreppet makt?

Makt på engelska – Power

Makt över andra – Makt att agera

Exempel från intervjuer: Planering som kreativ eller styrd

Makt

Power is embedded in discourses and operates both in discourse and behind discourse (Fairclough, 2015, p. 73). When power operates in discourse, relations of power are exercised and enacted, and powerful participants control and constrain less powerful participants' contributions. Particular ways of representing the world are dominant and naturalized, and to change these traditional discourses, there needs to be a struggle or rather a hegemonic struggle (Fairclough, 2003), which partly explains why it is hard to change, for example, mathematics teaching.

(Grundén, 2020, s. 42)

Studie 2

- Fördjupa förståelsen av hur undervisning finns inbäddat i sociala praktiker
 - Fokusgruppsamtal med lärare
 - Samtal om planering. Stimuli för diskussionen: *lärobok, nationella prov, föräldrar, skolledning, mallar/modeller, elever*
-

Exempel studie 2

- Obligatoriskt bedömningsstöd
- Granskade läromedel
- Skolledningens betydelse

Dolda aktörer

Så här ska man ju egentligen inte göra

Jag vet att jag borde...

Man ska ju egentligen...

Allmän idé om matematikundervisning

Allmän idé om undervisning

Vilka allmänna idéer finns om undervisning finns:

- i de olika ämnena?
- i de olika stadierna

Kollegialt och kollektivt lärande

		Process	
		Individuellt	Gemensamt
Resultat	Individuellt	Individ gör egna erfarenheter Bearbetar själv Förändrar egen förståelse/kunskap	Individens utvecklar kompetens genom samarbete/samverkan <i>Kollegialt lärande</i>
	Gemensamt	Föreläsningar/kunskap som delas av många (t.ex redogöra för skolans värdegrund eller läroplan)	Medarbetare lär av varandra och skapar gemensamma föreläsningar/handlingsalternativ <i>Kollektivt lärande</i>

Fritt efter Simon och Ruijters på Skolverkets hemsida

Diskussion

Finns det föreställningar om **undervisning, elever, kollegor, ämnen, annat** som står i vägen för:

- det kollegiala lärandet?
- det kollektiva lärandet?
- utveckling av undervisning?

I så fall: Hur kan dessa utmanas?

Uppgift till nästa gång

Beskriv din roll som processledare utifrån begreppen:

- praktik
- makt
- föreställningar.

Ta med din beskrivning till nästa träff.
